

Саопштење за јавност Епархије шабачке: Страхопоштовање према светињи

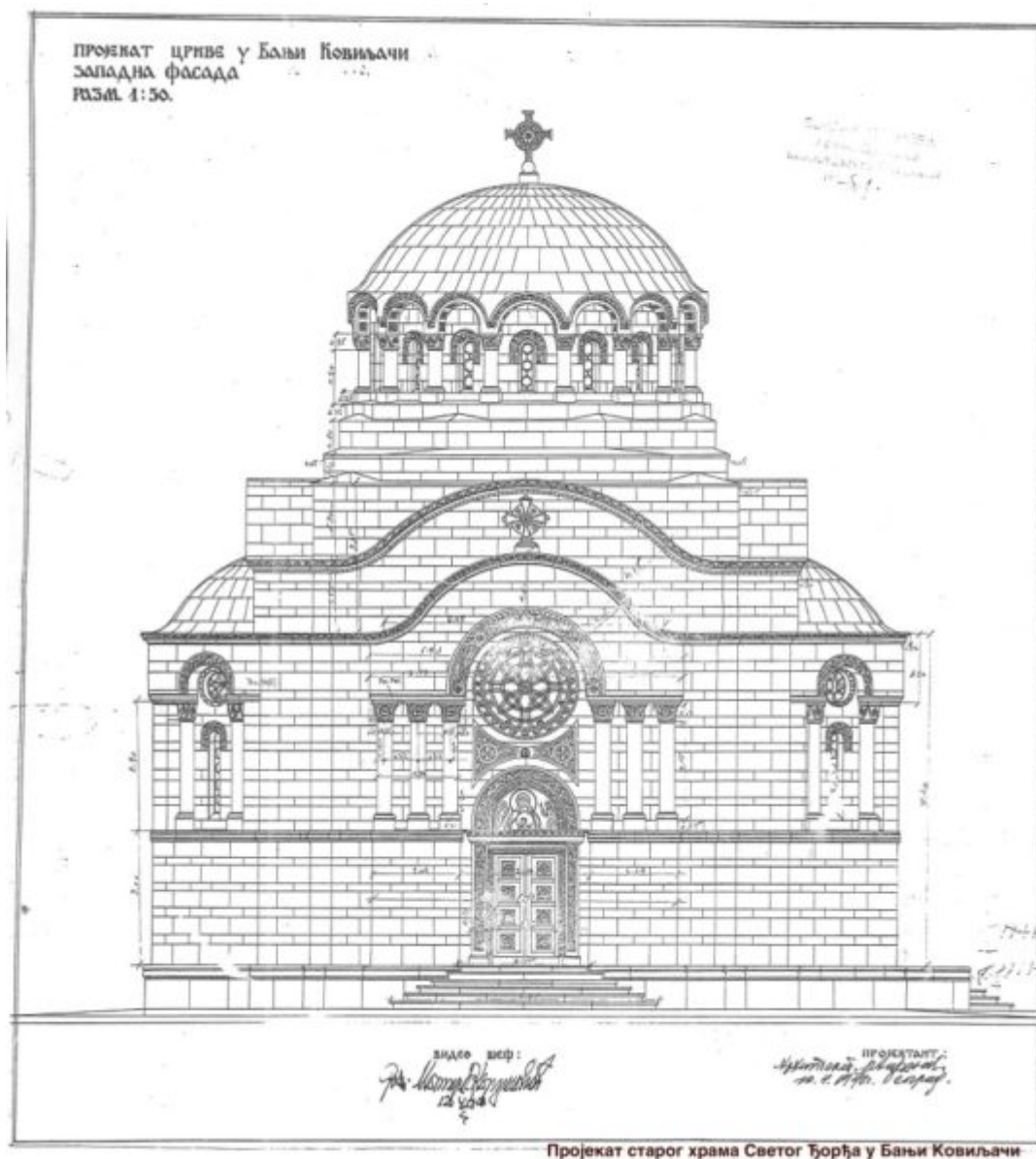

Рушење старог ковиљачког храма

Епархија шабачка има обавезу и дужност да упозна верни народ Бање Ковиљаче и ширу јавност са предлогом урбаниста Града Лознице да се, по новом Нацрту плана генералне регулације за насељено место Бања Ковиљача, на темељима и крипти старе ковиљачке цркве, коју су срушили комунисти 1948. године, подигне објекат са „угоститељском наменом, нпр. кафе“ тј. кафана.

Стара црква у Бањи Ковиљачи, чија је изградња започета 1939. године, а темељи су јој освећени и у њих положена повеља о градњи храма 1943. године, срушена је пет година касније по наредби тадашњег министра здравља Драгомира Карајовића. Иначе, ова богомоља, предвиђена да краси сам центар Бање Ковиљаче, била је задужбина генерала Ранка Алимпића, команданта српске војске из српско-турског рата 1876/77. године, и његове

супруге Милеве, и требала је да буде спомен-храм са криптом посвећен Преносу моштију Светог великомученика Георгија, а у сећање на херојске жртве војника Дринске дивизије који су своје животе дали на Гучеву, Дрини и другим бојиштима за ослобођење Србије. Пројекат за стару ковиљачку цркву урадио је чувени архитекта Василије Андросов, познат по обнови националног стила у српској међуратној архитектури.

Пројекат старог храма Светог Ђорђа у Бањи Ковиљачи

Након што су комунисти срушили стару цркву у Бањи Ковиљачи затрпали су њене темеље земљом, да би крајем шездесетих година прошлог века на том месту изградили млечни ресторан „Швајцарија“ који је радио све до 2010. године и убрзо после тога отишао под стечај. После затварања ресторана, 2020. године је извршена продаја овог, сада већ руинираног, објекта.

Важно је нагласити да су представници Епархије шабачке, непосредно пред саму продају, одржали састанак са тадашњим градоначелником Лознице г.

Видојем Петровићем са молбом да помогне да се поменути објекат не прода, већ да се темељи храма врате Цркви и народу и тако исправи велика неправда према ратницима и прецима који су градили светињу и живот положили за трајне и непролазне вредности. Нажалост, помоћи није било и бивши ресторан на темељима старе ковиљачке цркве је продат г. Зорану Глигорићу из Лешнице, власнику фирме „Женева Евро С“.

Важно је напоменути да на јавном надметању-лицитацији за продају бившег ресторана није узета у обзир чињеница да је Епархија шабачка још 2008. године поднела захтев за враћање парцеле на којој се налазе темељи старог храма. Скадалозан је, такође, и елаборат Завода за заштиту споменика културе Ваљево План заштите и ревитализације градитељског наслеђа за потребе израде плана генералне регулације за насељено место Бања Ковиљача из 2021. године, као и Студија заштите непокретног културног наслеђа на територији насељеног места Бања Ковиљача Републичког завода за заштиту споменика културе, по којима се потпуно игнорише чињеница постојања темеља старе ковиљачке цркве са криптом, док се констатује само постојање објекта, млечног ресторана као објекта без значаја у оквиру Непокретног добра – просторно културно-историјске целине.

Сходно својим законским правима, Епархија шабачка је уложила примедбе на Нацрт плана генералне регулације за насељено место Бања Ковиљача са пратећом документацијом, фотографијама и пројектом Василија Андросова. На јавној расправи и јавној презентацији Нацрта плана генералне регулације у Скупштинској сали Града Лознице, представници Епархије шабачке су посебно нагласили да се по новим условима које је издао Завод за заштиту споменика културе Ваљевом, који је територијално надлежни Завод, темељи старе ковиљачке цркве са криптом дефинишу као археолошки локалитет са трајном заштитом, на коме се не могу градити угоститељски објекти, јер би то било у супротности са Законом о културном наслеђу и Законом о културним добрима. На поменутом археолошком локалитету једино се може предвидети реконструкција цркве након археолошких истраживања, а на основу архивског пројекта. На јавној расправи у Лозници једино нису били присутни представници Републичког завода за заштиту споменика културе, који нису променили свој став по питању игнорисања постојања темеља старе ковиљачке цркве иако су били позвани да учествују у расправи и да као састављачи Студије заштите образложе свој став. Апелујемо и верујемо да ће Комисија за планове Града Лознице да ради у складу са законима и да ће простор старе ковиљачке цркве у будућем Плану генералне регулације да се определи као простор предвиђен за верски објекат.

И на крају, поменимо и оно што је за нас православне хришћане и Србе, али и за све друге вернике разних конфесија и вероисповести, претежније од људских закона. То је страхопоштовање према светињи. Сматрамо да је то сваком нормалном човеку потпуно јасно. То нам потврђују и многи Ковиљачани који се непрекидно јављају и нуде се да помогну у обнављању и изградњи старе разрушене цркве. А за оне којима то није јасно и који, чак, себе сматрају за вернике, навешћемо учење наше свете Цркве која у 13. канону Седмог Васељенског Сабора каже да се хришћански храмови „разграбљени од неких људи“ па су „постали општа свратишта... васпоставе у пређашње стање“, а који неће то да ураде да се такви искључе из Цркве и запређује им се страшном клетвом. Не дао Бог!

„Јер су осуђени од Оца и Сина и Светога Духа, и нек буду вргнути тамо где црв не умире и огањ се не гаси (Мк 9, 14), јер се противе гласу Господњем који говори: Не чините од Дома Оца мојега дома трговачкога“ (Јн 2, 16).

Канцеларија Епископа шабачког

Видео прилози са Јавне расправе и јавне презентације, 10. децембра 2025.

године:

1. Освећен простор светитељ никада не напушта
2. Темељи храма су археолошки локалитет са трајном заштитом
3. Епархија шабачка је поднела захтев за враћање парцеле на којој су темељи храма

Зидови старог ковиљачког храма

ПРОЕКТ
СТРОИТЕЛЬСТВА
ЦЕРКВИ
19-5.1.

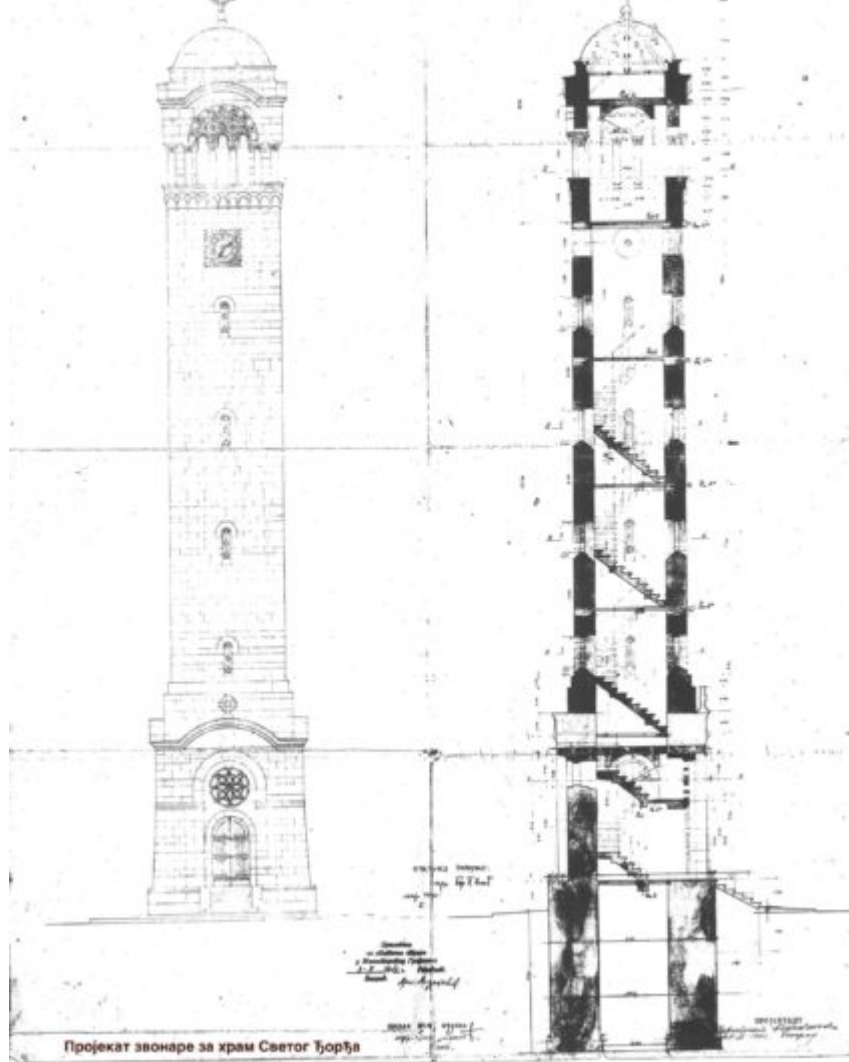

ВИДЕО ВЕР:
А. Митрополит
12.12.19

ПРОЕКТАНТ:
И. Митрополит
и. с. А. М. В. С. М.

Пројекат старог храма Светог Ђорђа у Бањи Ковиљачи

Зидови старог ковиљачког храма

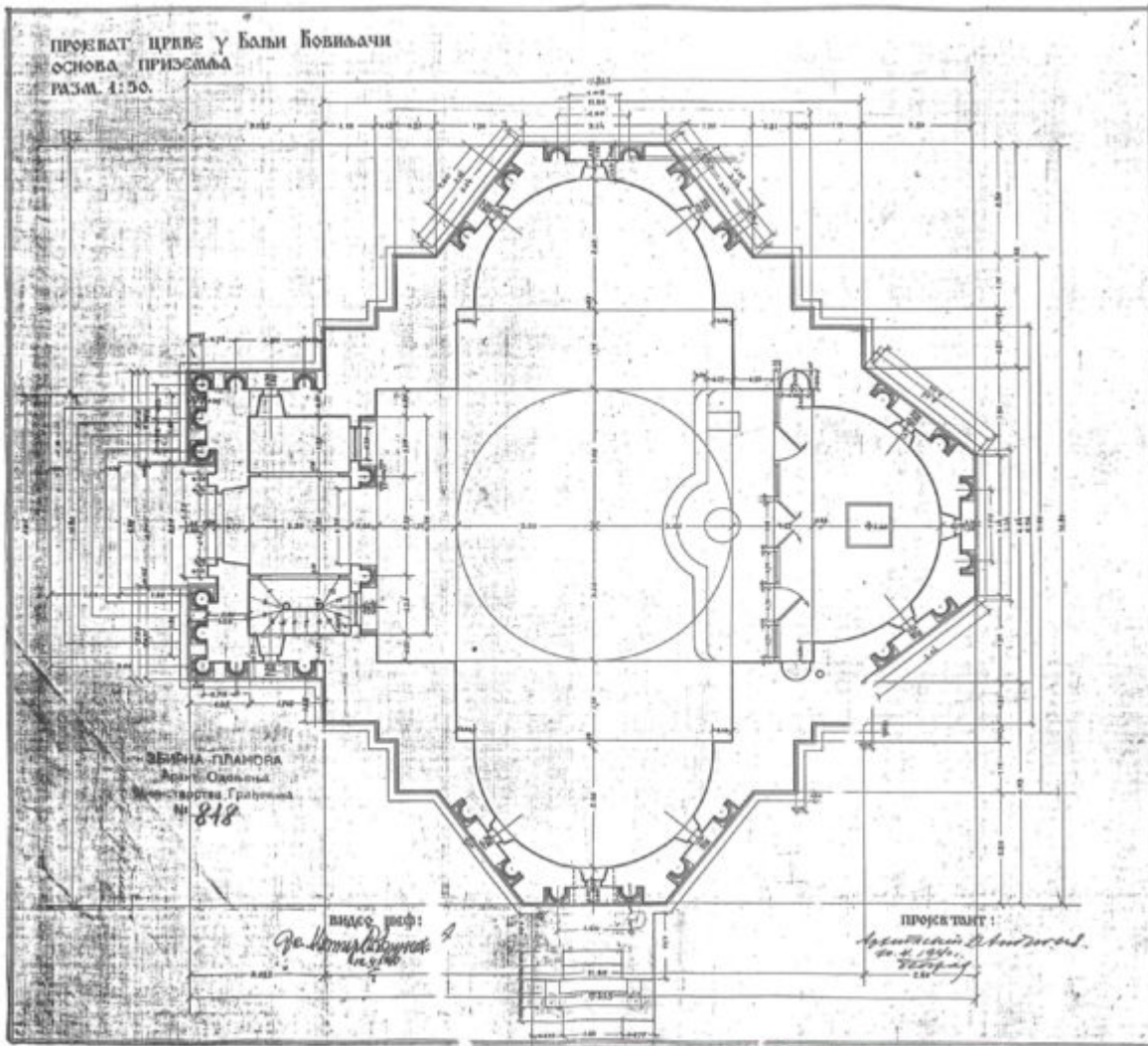
Зидови старог ковиљачког храма

Моба на изградњи старе ковиљачке цркве

Освећење темеља старе ковиљачке цркве

Пројекат старог храма Светог Ђорђа у Бањи Ковиљачи